

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені Ігоря Сікорського»

ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Кафедра системного програмування та спеціалізованих комп'ютерних систем

Лабораторна робота №2

з дисципліни **Бази даних і засоби управління** на тему: "Створення додатку бази даних, орієнтованого на взаємодію з СУБД PostgreSQL"

Виконала:

студентка III курсу

групи КВ-94

Романенко М. В.

Перевірив:

Петрашенко А. В.

 $Mетою pоботи \in здобуття вмінь програмування прикладних додатків баз даних PostgreSQL.$

Загальне завдання роботи полягає у наступному:

- 1. Реалізувати функції перегляду, внесення, редагування та вилучення даних у таблицях бази даних, створених у лабораторній роботі №1, засобами консольного інтерфейсу.
- 2. Передбачити автоматичне пакетне генерування «рандомізованих» даних у базі.
- 3. Забезпечити реалізацію пошуку за декількома атрибутами з двох та більше сутностей одночасно: для числових атрибутів у рамках діапазону, для рядкових як шаблон функції LIKE оператора SELECT SQL, для логічного типу значення True/False, для дат у рамках діапазону дат.
- 4. Програмний код виконати згідно шаблону MVC (модель-поданняконтролер).

Деталізоване завдання:

- 1. Забезпечити можливість уведення/редагування/вилучення даних у таблицях бази даних з можливістю контролю відповідності типів даних атрибутів таблиць (рядків, чисел, дати/часу). Для контролю пропонується два варіанти: контроль при введенні (валідація даних) та перехоплення помилок (try..except) від сервера PostgreSQL при виконанні відповідної команди SQL. Особливу увагу варто звернути на дані таблиць, що мають зв'язок 1:N. При цьому з боку батьківської таблиці необхідно контролювати вилучення рядків за умови наявності даних у підлеглій таблиці. З точки зору підлеглої таблиці варто контролювати наявність відповідного рядка у батьківській таблиці при виконанні внесення нових даних. Унеможливити виведення програмою системних помилок на екрані шляхом їх перехоплення і адекватної обробки. Внесення даних виконується користувачем у консольному вікні програми.
- 2. Забезпечити можливість автоматичної генерації великої кількості даних у таблицях за допомогою вбудованих у PostgreSQL функцій роботи з псевдовипадковими числами. Дані мають бути згенерованими не мовою програмування, а відповідним SQL-запитом!
- 3. Для реалізації пошуку необхідно підготувати 3 запити, що включають дані з декількох таблиць і фільтрують рядки за 3-4 атрибутами цих таблиць. Забезпечити можливість уведення конкретних значень констант для фільтрації з клавіатури користувачем. Крім того, після виведення даних

- необхідно вивести час виконання запиту у мілісекундах. Перевірити швидкодію роботи запитів на попередньо згенерованих даних.
- 4. Програмний код організувати згідно шаблону Model-View-Controller(MVC). Приклад організації коду згідно шаблону доступний за даним посиланням. При цьому модель, подання та контролер мають бути реалізовані у окремих файлах. Для доступу до бази даних використовувати лише мову SQL (без ORM).

URL репозиторію з вихідним кодом

https://github.com/marromanenko/data-base-course

Модель «сутність-зв'язок» галузі постів якоїсь соціальної мережи

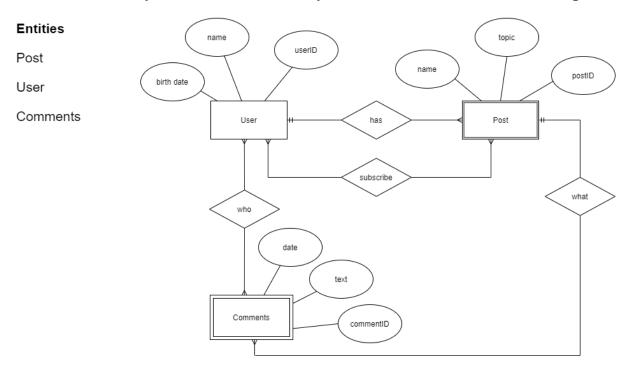

Рисунок 1. ER-діаграма, побудована за нотацією "Пташиної лапки"

Сутності, їх призначення та опис зв'язків:

Маємо три сутності: User, Post, Comments. Сутність User описує користувачів соціальної мережи. Кожен користувач має ім'я, дату народження та свій ID. Сутність Post — це пости цих самих користувачів. Тобто кожен окремий користувач може мати скільки завгодно постів в своєму блозі, але скільки завгодно користувачів можуть бути підписаними на ці пости. Кожний пост також має свій ID, назву поста та тему, на яку написано пост. Третя сутність — це Comments. Це коментарі під постами. Коментар має два зв'язки: чий коментар (користувача) та що це за коментар (тобто під яким саме постом).

Багато користувачів можуть написати скільки завгодно коментарів, а також під одним постом може бути багато коментарів. Коментар має свій ID, свою дату та сам текст.

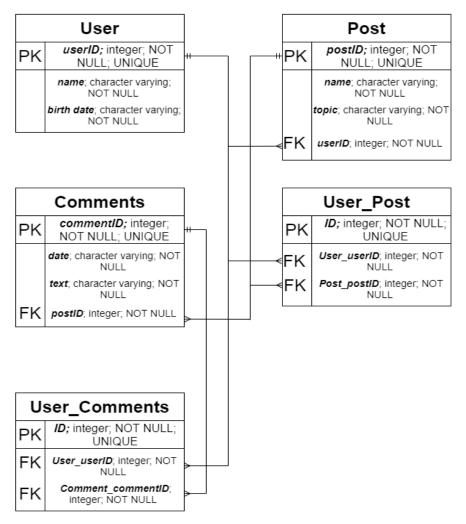

Рисунок 2. Схема бази даних у графічному вигляді

Середовище для відлагодження SQL-запитів до бази даних – PgAdmin4.

Мова програмування — Python 3.7

Середовище розробки програмного забезпечення – PyCharm Community Edition.

Структура меню програми

```
Welcome!

Main menu

0 => Show one table

1 => Show all table

2 => Insert data

3 => Delete data

4 => Update data

5 => Select data

6 => Randomize data

7 => Exit

Make your choice =>
```

Завдання 1

Реалізувати функції перегляду, внесення, редагування та вилучення даних у таблицях бази даних, створених у лабораторній роботі №1, засобами консольного інтерфейсу.

Перегляд однієї таблиці

```
Post ID = 3
User ID = 3
Name = friends
Topic = about the closest people after family
-----
Continue work with DB? 1 - Yes; 2 - No. = >
```

Перегляд всіх таблиць

```
Make your choice => 1
User
SQL query => select * from public."User"
ID = 1
Name = Maria
Birth date = 2002-04-14
ID = 2
Name = Gleb
Birth date = 2002-07-26
ID = 3
Name = Sofia
Birth date = 2001-10-03
Post
SQL query => select * from public."Post"
Post ID = 1
User ID = 1
Name of the post = family
Topic = about the relationships with family
```

```
Post ID = 2
User ID = 2
Name of the post = work
Topic = about some projects and other stuff at work
Post ID = 3
User ID = 3
Name of the post = friends
Topic = about the closest people after family
Comments
SQL query => select * from public."Comments"
Comment ID = 1
Post ID = 1
Date = 2019-09-04
Text = amasing!
Comment ID = 2
Post ID = 2
Date = 2020-10-15
Text = awful
Comment ID = 3
Post ID = 3
Date = 2021-04-26
Text = your cats are very beautiful
```

```
User_Comments
SQL query => select * from public."User_Comments"
User = 1
Comment = 1
ID = 1
User = 2
Comment = 2
ID = 2
User = 3
Comment = 3
ID = 3
User_Post
SQL query => select * from public."User_Post"
User = 1
Post = 1
ID = 1
User = 2
Post = 2
ID = 2
```

```
User = 3

Post = 3

ID = 3

------

Continue work with DB? 1 - Yes; 2 - No. = >
```

Внесення даних

Якщо такий первинний ключ вже ϵ , виводиться помилка, яка каже користувачу про це:

```
Nake your choice => 2

1 => User
2 => Post
3 => Comments
4 => User_Comments
5 => User_Post

Choose table number => 3

Comment ID = 3

Date = 2707.112135

Text = unbuggs
PostID = 2

Comments
SQL query => DO $$ BEGIN IF EXISTS (select "postID" from "Post" where "postID" = '2') and not exists (select "commentID" from "Comments" where "commentID" = '3') THEN INSERT INTO
['3ANEWAHME: This Comment ID already exists or this Post ID does not exist\n']

Continue insertion? 1 - Yes; 2 - No =>
Incorrect input, try again.

Continue insertion? 1 - Yes; 2 - No =>
Incorrect input, try again.
```

Якщо такого первічного ключа немає, але також немає такого вторинного ключа, то також виводиться помилка, яка каже користувачеві про це (після виведення помилок програма не зупиняється):

```
Continue insertion? 1 - Yes; 2 - No =>

1 => User
2 => Post
3 => Comments
4 => User_Comments
5 => User_Post

Choose table number => 1

Comment ID = 1

Date = 2021:10:15

Text = 1000:10:15

Text = 1000:10:15

Comments

SQl query => D0 $$ BEGIN IF EXISTS (select "postID" from "Post" where "postID" = '9') and not exists (select "commentID" from "Comments" where "commentID" = '4') THEN INSERT INTO ('3ANEYAHME: This Comment ID already exists or this Post ID does not exist\n')

Continue insertion? 1 - Yes; 2 - No =>
```

Якщо з ключами все добре, програма працює без помилок:

```
Continue insertion? 1 - Yes; 2 - No =>

1 => User
2 => Post
3 => Comments
4 => User_Comments
5 => User_Post

Choose table number => d

Comment ID = d

Date = 2021-11-318

Text = 3085fuyerafe
PostID = d

Comments

Sql query => D0 $$ BEGIN IF EXISTS (select "postID" from "Post" where "postID" = '3') and not exists (select "commentID" from "Comments" where "commentID" = '4') THEN INSERT INTO ['3AMEHAHME: added\n']

Continue insertion? 1 - Yes; 2 - No =>
```

4	commentID [PK] integer	postID integer	date date	character varying	
1	1	1	2019-09-04	amasing!	
2	2	2	2020-10-15	awful	
3	3	3	2021-04-26	your cats are very beautiful	
4	4	3	2021-11-15	jhbfuygedfb	

Лістинг операції insert:

Редагування даних

Таблиця до:

4	userID [PK] integer	name character varying	birth date date	
1	1	Maria	2002-04-14	
2	2	Gleb	2002-07-26	
3	3	Sofia	2001-10-03	

```
Make your choice => 4

1 => User
2 => Post
3 => Comments

Choose table number => 1

Attribute to update(where) User ID = 3

1 => name
2 => birth date

Number of attribute => Number o
```

Таблиця після:

Pes	зультат План	выполнения	Coo	бщения	Noti
4	userID [PK] integer	name character varying	Ø.	birth date date	Ø.
1	1	Maria		2002-04-14	
2	2	Gleb		2002-07-26	
3	3	Yarina		2001-10-03	

Якщо заданого користувачем айді немає, виводиться помилка.

```
Make your choice => 6

1 => User
2 >> Post
3 => Comments

Choose table number => 2

Attribute to update(where) Post ID = 6

1 => namepost
2 => topic

Number of attribute => New value of attribute = interfine
Post

SQL query => DO $$ BEGIN IF EXISTS (select "postID" from "Post" where "postID" = '6') THEN update "Post" set "namepost"= 'jhbrfjrb' where "postID" = '6'; RAISE NOTICE 'jhbrfjrb'; ['3AHE-NAHHE: There is nothing to update\n']
Continue_updation? 1 - Yes; 2 - No =>
```

Вилучення даних

В мене є таблиця Comments та одна її дочірня таблиця User_Comments Таблиці до:

Результат План выполнения Сообщения Notifications				
4	commentID [PK] integer	postID integer	date date	text character varying
1	1	1	2019-09-04	amasing!
2	2	2	2020-10-15	awful
3	3	3	2021-04-26	your cats are very beautiful
4	4	3	2021-11-15	jhbfuygedfb
-				,, 5

Pes	вультат План	выполнения	Сообщен	ия Notifications
4	User_userID integer	Comments_com	mentID 🧳	ID [PK] integer
1	1		1	1
2	2		2	2
3	3		3	3

```
Make your choice => 3

1 => User
2 => Post
3 => Comments
4 => User_Comments
5 => User_Post

Choose table number => 3

Attribute to delete Comment ID = 2

Comments

SQL query => delete from "User_Comments" where "Comments_commentID" = '2'; delete from "Comments" where "commentID" = '2';

Data deleted successfully!

Continue deletion? 1 - Yes; 2 - No =>
```

Таблиця після:

Результат План выполнения Сообщения Notifications				
4	commentID [PK] integer	postID integer	date date	text character varying
1	1	1	2019-09-04	amasing!
2	3	3	2021-04-26	your cats are very beautiful
3	4	3	2021-11-15	jhbfuygedfb

Pea	вультат План	выполнения	Сообщен	ия Notificatio
4	User_userID integer	Comments_com integer	mentID 🔊	ID [PK] integer
1	1		1	1
2	3		3	3

Так само програма працює для всіх зв'язків між батьківськими та дочірніми таблицями.

Лістинг операції delete:

```
def delete():
   connection = controller.makeConnect()
       View.list()
       table = Model.validTable()
```

Завдання 2

Передбачити автоматичне пакетне генерування «рандомізованих» даних у базі.

userID [PK] integer name character varying birth date date 1 1 Maria 2002-04-14 2 2 Gleb 2002-07-26 3 3 Yarina 2001-10-03 4 15 OZ 2014-01-12 5 16 KA 2014-01-11 6 17 PG 2014-01-18 7 18 CE 2014-01-16				
2	4			
3 3 Yarina 2001-10-03 4 15 OZ 2014-01-12 5 16 KA 2014-01-11 6 17 PG 2014-01-18	1	1	Maria	2002-04-14
4 15 OZ 2014-01-12 5 16 KA 2014-01-11 6 17 PG 2014-01-18	2	2	Gleb	2002-07-26
5 16 KA 2014-01-11 6 17 PG 2014-01-18	3	3	Yarina	2001-10-03
6 17 PG 2014-01-18	4	15	OZ	2014-01-12
	5	16	KA	2014-01-11
7 18 CE 2014-01-16	6	17	PG	2014-01-18
	7	18	CE	2014-01-16

SQL query => INSERT INTO "User"("name", "birth date") select chr(trunc(65 + random()*26)::int)||chr(trunc(65 + random()*26)::int),

timestamp '2014-01-10 20:00:00' + random() * (timestamp '2014-01-20 20:00:00' -

timestamp '2014-01-10 10:00:00') from generate_series(1,4)

Завдання 3

Забезпечити реалізацію пошуку за декількома атрибутами з двох та більше сутностей одночасно: для числових атрибутів — у рамках діапазону, для рядкових — як шаблон функції LIKE оператора SELECT SQL, для логічного типу — значення True/False, для дат — у рамках діапазону дат.

Всі SQL-запити прописані в консолі на ілюстраціях.

Вихід із програми

```
Continue selection? 1 - Yes; 2 - No =>2

Continue work with DB? 1 - Yes; 2 - No. = >2

PostgreSQL connection is closed

Process finished with exit code 0
```

Програмний модуль model.py

Цей програмний модуль відповідає за всю ЛОГІКУ проекта.

```
import controller
import time
from view import View

tables = {
    1: 'User',
    2: 'Post',
    3: 'Comments',
    4: 'User_Comments',
    5: 'User_Post',
}

class Model:
    @staticmethod
    def validTable():
        incorrect = True
```

```
def showAllTables():
    connection = controller.makeConnect()
        cursor.execute(show)
        obj.show()
   connection = controller.makeConnect()
    table = Model.validTable()
   obj.show()
def insert():
    connection = controller.makeConnect()
        table = Model.validTable()
```

```
usbirth date, "'added'", notice)
pouser, "'added'", notice)
```

```
print(tables[table])
        cursor.execute(insert)
    def delete():
        connection = controller.makeConnect()
            View.list()
poid, poid, poid)
```

```
cursor.execute(delete)
    cursor.close()
    controller.closeConnect(connection)
def update():
    connection = controller.makeConnect()
        table = Model.validTable()
            View.attribute list for update(1)
                    in restart = False
```

```
in restart = False
        View.attribute list for update(3)
        update = 'DO $$ BEGIN IF EXISTS (select "commentID" from
cursor.execute(update)
cursor.close()
controller.closeConnect(connection)
```

```
def select():
    connection = controller.makeConnect()
   beg = int(time.time() * 1000)
   obj = View(choice, records)
   obj.showSelect()
    cursor.close()
   controller.closeConnect(connection)
   connection = controller.makeConnect()
```

```
cursor.execute(insert)
cursor.close()
controller.closeConnect(connection)
```

Маємо словник tables для виведення та обирання таблиць за певним числом. Також клас Model, який включає всі потрібні функції:

validTable – функція, яка переводить рядок у число, перевіряє наявність такої таблиці та повертає її;

showAllTables – функція, яка виводить всі таблиці;

showOneTable – функція, яка виводить тільки задану таблицю;

insert – функція, яка виконує операцію внесення даних;

delete – функція, яка виконує операцію вилучення даних;

update – функція, яка виконує операцію редагування даних;

select – функція, яка виконує 3 пошукові запити на вибір користувача;

random – функція, яка рандомно генерує дані таблиці.